
ROZHOVOR

LUKÁŠ HAMERNÍK

O cestě do Ugandy/Jižního Súdánu

Je radostí, že i členové našich sborů se dostávají někdy až na sám konec světa, aby mohli sloužit svému Bohu a nést dál požehnání, kterého se nám dostalo. Rozhovor o jedné takové cestě jsem vedla s bratrem Lukášem Hamerníkem z Olomouckého sboru BJB.

Lukáš, toto léto jsi strávil tři týdny v Africe a nebyla to prvoopláňnová dovolená. Kde konkrétně jsi byl a jaký byl důvod tvé cesty?

Pokud nebudu počítat přestávky během přesunů, byl jsem celkem na třech místech ve dvou zemích. V Ugandě v uprchlickém táboře Palabek a v národním parku Kidepo a v Jižním Súdánu ve „městě“ Ayii. Hlavním cílem cesty bylo vyučování jihosúdánských církevních pracovníků, které probíhalo právě ve zmíněném uprchlickém táboře. V Ayii jsme pak navštívili místní sbor, školu a kliniku, která je financována Spolkem pro Jižní Súdán.

Jak ses tam dostal?

Dá se říct, že moje cesta tam začala před pěti lety, když jsem začal studovat na Evangelikálním teologickém semináři (dále jen ETS). Jeden z našich učitelů, který je předsedou právě zmíněného spolku, s námi studenty mluvil o své misijní činnosti v Jižním Súdánu s tím, že ta možnost je otevřená i pro nás studenty. K té možnosti pak mělo dojít během června 2020. Měli jsme sestavený tým, pomalu jsme začali vyřizovat víza a domlouvali se na programu, ale na začátku roku do toho přišel coronavirus, který změnil plány úplně všem. Pro letošek už to klaplo, přibližně před rokem začaly přípravy, které vyvrcholily letos v červenci.

Ne všichni známe Spolek pro Jižní Súdán. Co je to za organizaci?

Před lety odletěl jeden ze zakladatelů této služby do Juby (hlavní město Jižního Súdánu) s neurčitou vizí a s kontaktem na místního biskupa episkopální církve Bernarda Oringu. Po otázce „jak by křesťané z České republiky mohli pomoci této nové republice“, dostal jednoznačnou odpověď. Tou bylo vzdělávání pastorů a kazatelů. Říká se, že křesťanská víra v Africe je jako řeka, široká desítky kilometrů, ovšem pouze 15 centimetrů hluboká, a já jsem měl letos příležitost přesvědčit se o tom osobně. Hlavním posláním Spolku pro Jižní Súdán je tedy biblické vzdělávání, ale není to jediná věc, kterou zaštiťuje. Časem se k vyučování přidaly další potřeby. V tuto chvíli Spolek financuje dvě lékařské ordinace a zároveň je vlastníkem dvou pozemků (jednoho v Jižním Súdánu a jednoho na severu Ugandy), na kterých připravuje výstavbu sirotčince, biblické školy, kliniky a políčka pro potravinovou soběstačnost. V minulosti také v souvislosti s občanskou válkou zajišťoval dodávky humanitární potravinové pomoci. Ve spolupráci s Nadací Mezinárodní potřeby pak přispívá na vzdělání konkrétních dětí - sirotků, kterých je v této zemi opravdu mnoho. Za českou stranu činnost Spolku zajišťuje pět dobrovolníků, a na partnerské jihosúdánské

straně máme osm sloužících, které finančně podporujeme.

Tento rok to konečně vyšlo. Jak výjezd probíhal?

Náš první cíl byl uprchlický tábor Palabek, kam jsme dorazili přibližně 24 hodin po přistání v Entebe (mezinárodní letiště v Ugandě). Tady mělo probíhat avizované vyučování Jižosúdánských církevních pracovníků, z nichž většina už byla na místě. Prvních pár dní jsme využili k seznámení se s okolím, s týmem našich spolupracovníků a se studenty, ale také jsme museli absolvovat několik povinných návštěv u místních autorit.

Samotné vyučování bylo naplánováno na šest dní a každý den měli mít studenti čtyři různé lekce: Zákon a milost, Žalmy jako modlitební kniha, Jak vést lidi ke Kristu a učit je biblické základy a obden Příběhy v Bibli a Pastorální epištoly. Realita nakonec vypadala jinak, hned na úvodním setkání nás mluvčí studentů požádal, abychom výuku o jeden den zkrátili, aby se mohli už v pátek vracet domů, takže jsme každý den přidali jednu vyučovací hodinu po obědě a v pátek odpoledne jsme mohli předávat certifikáty. Naši druhou lokalitou bylo městečko Ayii v Jižním Súdánu. I při měsíce dlouhém plánování to byla cesta s velkým otazníkem, protože ačkoli již v zemi není občanská válka, tu a tam dochází k násilnostem a dopředu se nedá odhadnout, jestli to bude

bezpečné. Toto je také důvodem, proč vyučování probíhalo na našem pozemku v Ugandě a ne přímo v Jižním Súdánu. Díky Bohu byl však v oblasti klid a my se tak mohli znovu setkat se čtyřmi z našich studentů, kteří jsou zaměstnanci místní školy. Strávili jsme tam čtyři dny, a kromě zmíněné školy jsme mohli vidět v provozu i obě naše ordinace (jednu po cestě v pohraničním městě Nimule), včelař Keneth nás provedl kolem svých včelích úlů v buši a samozřejmě jsme se nemohli vyhnout povinné návštěvě u šéfa okresu. Velmi emotivní pro mě pak bylo setkání se sirotky, které Spolek podporuje ve spolupráci s Nadací Mezinárodní potřeby. Z Jižního Súdánu jsme se vraceli na chvíli zpět na naši základnu v uprchlickém táboře a odtud jsme už vlastně okružní cestou mířili zpět na letiště. Tato trasa v sobě zahrnovala zastávku v národním parku, kde jsme mohli obdivovat nádheru původní africké fauny. Ovšem prostředí, kde jsme se takto ocitli, už moc africké nebylo. Nebýt toho, že zde bylo reálné riziko, že po setmění narazíte na buvola, nepoznal bych, že nejsem v Evropě.

Dostali jste od svých studentů obledně vyučování nějakou zpětnou vazbu?

Neměli jsme nějaké evaluační dotazníky, nebo tak něco, takže se to dalo pozorovat spíš z jejich zájmu a aktivity. Musím říct, že po prvních minutách své výuky bylo víc než patr-

né, že na to musím jinak. Pro většinu z nich byly probírané lekce ve všech hodinách něco úplně nového, takže nejlepší zpětnou vazbou bylo to, když se v rámci toho tématu ptali na konkrétní věci z praxe. Pak bylo jasné, že chápou, o čem vyučování je a dokážou si to propojit s životem církve - to byl náš hlavní cíl.

Můžeš nám přiblížit život v uprchlickém táboře?

Tábor, ve kterém jsme byli, obývá přes 70 tisíc uprchlíků a Ugandané tato místa nazývají "settlementy". Settlement je rozdělený do sedmi zón a v těch nejstarších už nepoznáte rozdíl od běžného osídlení. Lidé, kteří sem přijdou, dostanou pozemek, na kterém si mohou postavit tukul a založit políčko, kde si pěstují vlastní plodiny jako kukuřici, čirok, kasavu, atd. K tomu pak po určitou dobu do-

stávají i finanční příspěvek, ale jeho výše zdaleka nestačí pokrýt jejich potřeby. Možností, jak vydělat peníze, není mnoho, běžná je třeba výroba šterku. Lidé sedí okolo cesty a kladívky roztloukají skálu na menší a menší kousky a za zhruba týdenní práci pak dostanou v přepočtu 150 korun. Je ale příjemné vidět, kolik tam mají škol, vzdělání je v Ugandě velmi podporované a je „zdarma“. Ty uvozovky jsou tam proto, že bez peněz to stejně úplně nejde. Dítě má sice nárok na bezplatnou výuku, ale pokud má postoupit do dalšího ročníku, musí složit určitý počet zkoušek a ty už se musí platit. Dalšími náklady jsou školní uniformy a prakticky všechny pomůcky.

Říkal jsi, že možnost jet sloužit do Ugandy/Jižního Súdánu je otevřená i pro studenty ETS. Pro koho dalšího je tato služba otevřená a co je k tomu třeba?

Ta možnost není pochopitelně jen pro studenty, v letošní výpravě byli kromě dvou studentů a dvou učitelů ještě dva účastníci bez jakékoli vazby na ETS. Z věcí, které jsou potřeba bych vyzdvihl hlavně odvahu, schopnost být týmovým hráčem a důvěru v Boží vedení. Cestovat do Jižního Súdánu totiž znamená opustit komfortní zónu a smířit se s nepohodlím a být připravený na možná zdravotní rizika. Ale dá se zapojit i jiným způsobem, například modlitební podporou během výjezdů, nebo finančními příspěvky na konkrétní účel. Na webu Spolku je také možná registrace pro zaslání newsletteru, který pro naše podporovatele pravidelně připravujeme. Nebo přes dříve zmíněnou nadaci je možná adopce na dálku.

Jak ses připravoval na cestu a službu ty?

Zmínil jsem se o Božím vedení, tím jsem totiž začal. Ovšem ne tím způsobem, že bych slyšel povolání jet do Afriky, naopak to bylo několika-měsíční prožívání a modlitby, protože jsem chtěl mít jistotu, že to není jen něco, co bych sám chtěl, ale že je to i Boží vůle. Tento krok byl vlastně nejtěžší, pak už probíhalo jen asi milión různých očkování, nákupy vybavení do rovníkové Afriky a vyřizování víz. V závěrečné fázi pak bylo potřeba ještě vypracovat výukové materiály pro naše studenty - každý lektor si chystal své vlastní, a mohlo se letět.

Já jsem měl v posledním půlroce přípravu ještě maličko zpestřenou přípravou na svatbu, která proběhla 10 dní před odletem a s tím spojeným stěhováním. Bylo to náročné, ale zase jsem neměl čas přemýšlet nad možnými riziky (nemyslím rizika manželství).

Chystáš se se Spolkem pro Jižní Súdán dále spolupracovat? Je v přípravě další výjezd?

Od letošního podzimu jsem se stal členem Spolku a moc rád bych byl součástí příští výpravy, kde se bude opět vyučovat. Předpokládaný termín je na začátku roku 2025, a do té doby bych se měl trochu věnovat Facebookové stránce a postupně převzít administraci webových stránek Spolku. V příštím roce by pak měl proběhnout jeden menší výjezd ve dvou až třech lidech, ale k tomu ještě neznám žádné podrobnosti.

Děkuji za rozhovor a přeji Boží požehnaní v dalším životě a službě.

Lukáš Hamerník bude mít o své cestě prezentaci ve svém sboru. Pokud by byl širší zájem, je ochoten přijet i do vašeho sboru. Kontaktovat ho můžete na emailové adrese Bufetek@seznam.cz

ptala se Iveta Procházková